

'Two-can-rule'

drs. F. Matser – kolonel van de militair psychologische en sociologische dienst

De avond was nog jong maar de mess was al zo goed als leeg. Aan de bar zat slechts één man, in een vaal verkleurd gevechtspak. Ik was blij dat ik m'n nieuwe DT had thuisgelaten. Vanuit z'n ooghoeken keek hij me nieuwsgierig aan. Met een routineus gebaar bracht hij een biertje naar zijn lippen. Vijf seconden later restte er slechts een dun laagje schuim op de bodem van het glas. Hij zuchtte luidruchtig. Met een kennelijk veel beproefde hoofdknik nodigde hij de barman uit het glas weer te vullen.

Zijn linkerwenkbrauw schoot kort omhoog voor een onmiskenbaar gebaar: of ik ook wat bliefde? Als een volleerd grootmeester in de mime geleidde hij mijn acceptatie door naar de barman. Een korte blik op het glas was genoeg om het soort consumptie te bevestigen. De barman tapte nog twee biertjes bij. Ik ging wat onwennig zitten op één van de tien lege barkrukken, die hij mij met een gul gebaar aanbod.

'Op dienstreis?' sprak hij aftastend. Als je iemand bier aanbiedt heb je tenslotte ook recht op een gesprek. Hij leek mijn bevestiging echter nauwelijks nodig te hebben, want voor ik kon knikken sprak hij verklarend: 'Dat vlekkenpak past niet bij je gezicht, veel te weinig gewassen en die zwarte sterren dragen we hier al lang niet meer.' Hij knikte vol begrip. 'Den Haag zeker?' Mijn bevestiging scheen hem niet te verbazen. De barman plaatste zorgvuldig de twee nieuwe biertjes op evenzoveel bierviltjes. Mijn gesprekspartner keek me bedachtzaam aan en ging er eens goed voor zitten.

'Vergaderen?' het was nauwelijks mogelijk om meer minachting in één woord te leggen. Kort legde ik het doel van mijn bezoek uit. Hij luisterde aandachtig terwijl zijn ogen op mijn gezicht bleven rusten. 'Dus jullie komen luisteren naar de problemen hier in Seedorf!' Hij schudde meewarig het hoofd. 'Dat iedereen hier 's avonds naar huis gaat en in het weekend naar Nederland, dat zijn de problemen. Niemand om 's avonds een biertje mee te drinken. Nou ja, stafneuzen uit Den Haag op dienstreis', lachte hij ontwapenend. 'Hier zijn we daar allemaal nog niet mee bezig hoor. Opheffen en terugkeren. Het werk gaat voor. Eerst nog even vier maanden naar Irak.'

Er viel een korte stilte. Na enkele ogenblikken schoof er toch een bedachtzame trek rond zijn mondhoeken. 'Nou ja, Heike maakt zich wel zorgen natuurlijk. Dat we terug moeten naar Nederland en zo. Ze spreekt prima Nederlands hoor, daar niet van. Maar haar ouders hè. Die wonen hier om de hoek in Selsingen. Da's toch een eind weg van Oirschot of Havelte. Dan kunnen ze niet meer op Roy passen. Maar ach, we vinden wel een andere oppas.'

Nu hij uitgesproken was begon hij voorzichtig aan het tweede biertje, aarzelde halverwege, en plaatste het halfvolle glas weer op de bar. Ik vroeg me af hoe lang hij in dit tempo kon doorgaan. 'Ik ben wel blij dat we eens naar iets anders dan Bosnië of Kosovo gaan. Daar heb ik het nu wel zo'n beetje gezien. Zes maanden licht arrest tegen betaling. Ik zou eerst meegaan naar Eritrea, had m'n zwager

TEGGENWICHT

geregeld, maar dat ging op het laatste moment niet door. Stond ik al met m'n hele hebben en houwen in Eindhoven op het vliegveld. Moest ik even naar Apeldoorn bellen.' Hij glimlachte om z'n eigen grapje. 'Nou dan weet je het wel. Balen! Zat ik ineens weer thuis bij Heike. Niet dat ik niet blij was, of zij... integendeel, maar toch, je stelt jezelf erop in hè. Maar de Tweede Kamer heeft nu 'ja' gezegd zegt de overste, dus Irak zal wel doorgaan.' Hij leek tevreden met deze triomf van onze parlementaire democratie.

Hij keek me aan, vroeg of ik ook uitgezonden was, en lachte om het antwoord. 'Sarajevo! Het grootste gevaar daar is de eetzaal. Tien soorten vlees, vijf soorten vis en acht soorten pudding met slagroom toe.' Hij keek nu weer bedachtzaam voor zich uit en luisterde naar mijn voorzichtige tegenwerpingen. 'Ja, ja, van huis is van huis, dat is ook zo.' Hij zag dat ik me door de gesprekswending niet op m'n gemak voelde en veranderde met een bruggetje moeiteloos van thema: 'Het eten zal in Irak wel tegenvallen in vergelijking met Sarajevo, maar onze kok weet er meestal toch wel wat moois van te maken. Prima jongens die koks, net als die genisten trouwens, die iedere keer weer voor goed sanitair en slaappleatsen zorgden', hij sprak nu met oprecht gemeende waardering. 'Ze doen het niet gek daar, die mariniers. Pakken het een stuk slimmer aan dan die Amerikanen. En een Limburgse Jager doet daar natuurlijk niet voor onder. Weet je dat de meeste Limburgse Jagers uit Drente komen?' Ik wist het niet. 'Is beter te berijden hè, Drente-Seedorf.' Hij zat nu op z'n praat-

stoel. 'M'n zwager, je weet wel, die van Eritrea, die zit nu in Irak. Hij is marinier. Heeft tien jaar bij de koudweercompagnie gezeten. En ik op familiefeestjes maar grapjes maken over 'de kouwe kant'. Ieder jaar vijf maanden in Schotland en Noorwegen, m'n zus werd er gek van. Hij kan wel skiën als een speer. Nou loopt hij daar te zweten bij 50 graden in de schaduw in As Samawah of zo. Had-ie ook geen rekening mee gehouden vorig jaar. Maar ach, dat is toch ook het leukste van ons werk als militair. Afwisseling.'

Met een traag gebaar drinkt hij zijn bierglas leeg. Als ik vraag of ik hem ook een biertje mag aanbieden, schudt hij vastberaden zijn hoofd. 'Bedankt, ik moet zo nog naar huis rijden. Bovendien drink ik nooit meer dan twee biertjes. Two-can-rule hè... train as you fight!' Hij staat op en verlaat met vaste tred de verlaten mess.

Ik kijk hem na door het raam. Hij stapt in een kleine middenklasser en rijdt langzaam weg. Hij zal het wel redden, denk ik, 'In As Samawah volgende maand... en over een paar jaar in Nederland.' Gelukkig zijn er niet overal problemen. ■